

16.

Žodžių sandara ir rašyba

II dalis. 5–6 klasės

4

Užpildykite trūkstamas žodžių grandinės dalis.

Pasiuntinukas ← ..... ← ..... ← siunte;
pokalbis ← ..... ← kalba;
sqmokslininkas ← ..... ← ..... ← mokė;
priedermė ← ..... ← dera;
nemirtingumas ← ..... ← ..... ← ..... ← mirti;
atsakinėjimas ← ..... ← ..... ← sakė (sakyti);
sqvarželė ← ..... ← ..... ← veržė;
moksleiviškas ← ..... ← ..... ← mokė;
užvalkaliukas ← ..... ← ..... ← velka;
sąsiuvinis ← ..... ← siuvo;
sąjungininkas ← ..... ← ..... ← jungė.

5

Pagal nurodytas darybos reikšmes padarykite darinių. Naudodamiesi *Dabartinės lietuvių kalbos žodynu* (interneto prieiga <http://lkiis.lki.lt/dabartinis>) palyginkite sudarytų žodžių leksines reikšmes, pateiktas žodyne, ir darybos reikšmes. Ar jos sutampa? Kokią išvadą galite padaryti?

„darbo metas“ – darbymetis – „metas, kada daugiausia darbo“;

„prekės ženklas“ – .....;

„kalno viršus“ – .....;

„kojų galas“ – .....;

„dailus raštas“ – .....;

„tas, kuris ištžęs“ – .....;

„šalti barščiai“ – .....;

„mėlynų akių“ – .....;

„ugnies kalnas“ – .....;

„tas, kuris atsiskyręs“ – .....;

„eglės šaka“ – .....;

„galvos galas“ – .....;

„abiejų pusiu“ – .....;

„vieta žvakei“ – .....;

16.

Žodžių sandara ir rašyba

II dalis. 5–6 klasės

6

Sugrupuokite priešdėlio *ap-* darinius pagal leksines reikšmes ir užpildykite lentelę. Pasvarstykite, gal yra veiksmažodžių, kurie vartojami keliomis reikšmėmis. Pateikite pavyzdžių.

Aptraukti, apmauti, apdėti, apvynioti, apvyti, apdumti, apsukti, apvilkti, apšauti, aptempti, aprioglinti, apmušti, apgriozdinti, apgauti, apmuturiuoti, apkrautti.

„Nesąžiningai pasielgti, suklaidinti“	„Iš viršaus kuo nukloti“	„Apsupti kokia medžiaga“	„Dedant užimti kokj paviršiu“

7

Kūrybinė užduotis

Sukurkite užduotį iš žodžių darybos savo klasės draugams.

Rekomenduojami šaltiniai

Dabartinės lietuvių kalbos žodynės.

Interneto prieiga <http://lkiis.lki.lt/dabartinis;jsessionid=EA6D60E5538FDB24F3A2D56169E2A547>.